

OHRANIMO VRSTNO BOGATE TRAVNIKE

POSEBNI TRAVIŠČNI HABITATI

Kmetijska krajina, kjer se pozno košeni travniki prepletajo z mejicami in posameznimi drevesi, hitro izginja. Travniki, kjer intenzivno kmetovanje zaradi naravnih danosti ni mogoče, so pomembna zatočišča za številne redke in ogrožene vrste.

ZAKAJ JE POTREBNA ČASOVNO PRILAGOJENA RABA?

Gnezdo poljskega škrjanca

Omejitev košnje do 30. 6. travniškim vrstam omogoča, da nemoteno opravijo svoj razvojni krog (da rastline cvetijo in semenijo oz. da živali speljejo mladiče). S tem se zagotavlja vrstno bogastvo travnikov.

Če določen del travnika pustimo nepokošen, s tem še dodatno poskrbimo za številne travniške vrste. Metuljem npr. omogočimo, da imajo na voljo vsaj omejeno količino hranilnih rastlin, na katerih se prehranjujejo. Živalim omogočimo, da se v času košnje umaknejo na varno, rastlinam pa, da nemoteno semenijo.

Za ohranjanje vrstne pestrosti travnikov je pomembno tudi, da se pokošene trave ne balira (povija v plastično folijo), saj se s to tehnologijo skupaj s travo v folijo povije tudi večina nevretenčarjev (npr. bramorji, kobilice ...), ki pa so pomembna hrana za ptice. Na dolgi rok se zato ne siromaši le vrstna pestrost travnika, temveč se zmanjšujejo tudi prehranske možnosti ptic kmetijske krajine.

KAKO LAHKO POMAGATE TUDI VI?

Če želite aktivno sodelovati pri ohranjanju vrstno bogatih travnikov, vas vabimo, da se vključite v operacijo »Posebni traviščni habitati« in z izvajanjem ...

OBVEZNIH ZAHTEV:

HAB_KOS: Košnja/paša ni dovoljena do 30. 6.

HAB_ORGG*: Gnojenje samo z organskimi gnojili v omejeni količini (do 40 kg/N₂/ha/leto) in

IZBIRNIH ZAHTEV:

HAB_NPAS: Za GERK-e, ki so večji od 1 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjenelega nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša od 5-10 % površine travnika

HAB_MRVA:** Spravilo mrve s travinja

... pomembno pripomorete k ohranjanju življenjskega prostora travniških vrst.

POGOJI ZA VKLJUČITEV V OPERACIJO »Posebni traviščni habitati«

Obtežba: 0,2 do 1,5 GVŽ travojedih živali/hektar (povprečna letna obtežba)

Raba: trajno travinje

Obseg: del površin (najmanj 20 % površin travinja, ki leži znotraj ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov)

Lokacija: ista ves čas trajanja obveznosti

Območja izvajanja: sloj ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov

*Gnojenje travnika ni nujno – lahko se ga tudi ne gnoji oz. se ga gnoji v razponu od 0 do največ 40 kg/N₂/ha/leto.

**V kolikor se odločite tudi za izvajanje izbirne zahteve HAB_MRVA, na kmetijskem gospodarstvu ne sme biti travne silaže.

OBMOČJA, KJER JE MOŽNO IZVAJATI OPERACIJO »Posebni traviščni habitati«

Operacije »Posebni traviščni habitati« ni možno izvajati kjerkoli, temveč le na območjih, kjer so vrstno bogati travniki in vrste, vezane na te travnike, še prisotne. Ta območja so z zeleno barvo prikazana na spodnji karti.

Posebni traviščni habitati

FINANČNO NADOMESTILO

V letu 2015 je za izvajanje obveznih zahtev HAB_KOS in HAB_ORGG operacije »Posebni traviščni habitati« predvideno plačilo **183,10 EUR/ha** in še dodatnih **7,10 EUR/ha**, če se kmet odloči tudi za izvajanje izbirne zahteve HAB_MRVA oz. **42,50 EUR/ha**, če se odloči za izvajanje HAB_NPAS.

Za območja Natura 2000: Pregara – travišča, Bela Krajina, Dobličica, Haloze – vinorodne, dolina Vipave, Volčke, Ličenca pri Poljčanah, Mura, Drava, Goričko, Reka, Dolina Reke, Javorniki – Snežnik, Notranjski trikotnik, Snežnik – Pivka, Planinsko polje, Vrbina, Sava – Medvode – Kresnice, Ljubljansko barje, Bohor, Marindol, Osrednje Slovenske gorice, Dravinja s pritoki in Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, kjer so možnosti kmetijske pridelave boljše, znaša plačilo za izvajanje obveznih zahtev HAB_KOS in HAB_ORGG **263,80 EUR/ha**.

KAKO OHRANJATI VRSTNO BOGATE TRAVNIKE?

Vrstno bogati travniki so v Sloveniji močno ogroženi, zato je njihovo varstvo nujno potrebno. K njihovem ohranjanju lahko prispevate tudi vi, tako da:

- ▶ Se vključite v operacijo »Posebni traviščni habitati«.
- ▶ Vzdržujete ali po možnosti povečujete delež pozno košenih travnikov na vaši kmetiji.
- ▶ Travnikov ne gnojite z mineralnimi gnojili.
- ▶ Pokošene trave ne balirate (ne povijate v plastično folijo).
- ▶ Na travniku puščate nepokošen pas, ki ob košnji in tudi kasneje predstavlja pomembno zatočišče za številne traviške vrste.
- ▶ Preprečujete zaraščanje oziroma prekomerno rabo travnikov.
- ▶ Že zaraščene površine počistite in ponovno uredite v travnike.

DODATNE INFORMACIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
Tel: 01/513 66 00; kgzs@kgzs.si ter območni Kmetijsko gozdarski zavodi

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana
Tel: 01/230 95 00; zrsvn.oe@zrsvn.si ter Območne enote Zavoda RS za varstvo narave

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
Tel: 01/478 90 00, gp.mkgp@gov.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpira prizadevanja za ohranitev vrstno bogatih travnikov v Sloveniji. Operacija »Posebni traviščni habitati« je namenjena vzpodbujanju izvajanja prilagojene kmetijske prakse, ki poleg pridelave krme skrbi tudi za ohranjanje pozno košenih travnikov in na njih prisotnih ogroženih vrst. Operacija »Posebni traviščni habitati« se izvaja v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 (Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila). Organ upravljanja Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Besedilo: mag. Mateja Žvikart (Zavod RS za varstvo narave) | strokovni pregled: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano | fotografije: Martin Vernik, Slavko Polak | oblikovanje: Sandra Anzulović | tisk: Birografika BORI d.o.o. | naklada: 21.500 | februar 2015

Vsebinsko zloženke je pripravil Zavod RS za varstvo narave. Organ upravljanja za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 je Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano.